

KARTA PRZEDMIOTU: Kontrapunkt

Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia		Kod przedmiotu
Kierunek/ specjalność	Kompozycja i Teoria Muzyki		
Osoba prowadząca przedmiot	dr Jarosław Chełmecki		
Przypisane efekty uczenia się	Student, który zrealizował przedmiot w zakresie:	Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się	
	WIEDZY zna i rozumie:	K1_W07, K1_W08, K1_W10, K1_W11 TM1_W07, TM1_W08, TM1_W10, TM1_W11	
	UMIEJĘTNOŚCI potrafi:	K1_U01, K1_U02, K1_U04, K1_U05 TM1_U01, TM1_U02, TM1_U04, TM1_U05	
	KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH jest gotów:	K1-K01, K1_K05 TM1-K01, TM1_K05	
Treści programowe	<p>Student rozumie na czym polega idea kontrapunktu w muzyce, rozróżnia jego typy i rodzaje.</p> <p>Student zna podstawowe techniki kontrapunkcyjne oraz ich rozwój w historii muzyki: technika cantus firmus, technika przeimitowania, technika imitacyjna (renesansowa i barokowa), technika snucia motywicznego, technika basso continuo, technika kanoniczna, technika fugowana, technika kontrapunktu wielokrotnego.</p> <p>Student wie jaką mają budowę i jakimi środkami muzycznymi posługują się podstawowe formy i gatunki polifoniczne: motet, msza, ricercar, canzona, fantasia, toccata, inwencja, sonata (da chiesa, da camera, senza basso continuo, a due, a tre), kanon, fuga, fughetta.</p> <p>Student posiada wiedzę na temat zagadnień związanych z kontrapunktem: teoria renesansowych tonów kościelnych, teoria klauzul renesansowych i kadencji barokowych, elementy notacji menzuralnej, różnica między stile antico a moderno, teoria basso continuo, elementy retoryki (podstawy retoryki klasycznej, Figurenlehre, Affektenlehre), teoria formy arii da capo.</p> <p>Student zna reprezentatywne dzieła kontrapunkcyjne, ich założenia i techniki kompozytorskie: kanony XIII-XVIII wieku (np. Sumer is icumen in), wybrane motety i msze (Josquin des Prez, Palestrina), wybrane ricercary i canzony (np. Fiori musicali G. Frescobaldiego), inwencje 2-głosowe J.S. Bacha, wybrane sonaty kameralne (A. Corelli, J.S. Bach), Das Wohltemperierte Klavier (I) J.S. Bacha, wybrane kompozycje organowe (J. Pachelbel, D. Buxtehude, J.S. Bach), wybrane chóry i arie z Johannes-Passion i Matthäus-Passion, wybrane chóry z Mesjasza G.F. Händla, Musikalisches Opfer i Kunst der Fuge J.S. Bacha</p> <p>Student dzięki ćwiczeniom pisemnym potrafi prowadzić 2, 3 lub 4 niezależne głosy wg określonych zasad kontrapunktycznych, tonalnych i stylistycznych. Posiada również umiejętność konstruowania typowych form polifonicznych, takich jak motet, kanon, inwencja, fuga, z wykorzystaniem faktury zarówno wokalne, jak i instrumentalnej. Pośród umiejętności znajduje się również realizacja basso continuo (fortepian/klawesyn). Student zdobywa wiedzę, umiejętności i doświadczenie poprzez analizę wielu dzieł kontrapunktycznych (wymienionych wyżej), potrafi zwięźle i klarownie przedstawić i wyjaśnić efekty analizy.</p> <p>Student jest zorientowany na myślenie wielopoziomowe i wieloaspektowe, co wykorzystuje w swojej działalności artystycznej, pedagogicznej lub recenzenckiej.</p> <p>Student uważliwia społeczeństwo na piękno i bogactwo muzyki, jej ponadczasowy i kulturowy wymiar, jak i potencjał wychowawczy.</p>		
Wykaz literatury przedmiotu	<p>Józef Chomiński, <i>Formy muzyczne</i> T. 1. <i>Teoria formy. Małe formy instrumentalne</i> [wybrane rozdziały]. Kraków 1983</p> <p>Hieronim Feicht, <i>Polifonia renesansu</i>. Kraków 1957</p> <p>Anna Kisiel, <i>Koncepcja retoryczna „Pasji wg św. Mateusza” Jana Sebastiana Bacha</i>. Poznań 2003</p> <p>Wiesław Lisecki, <i>Vademecum muzycznej ‘Ars Oratoria’</i>. Canor 1993/3</p> <p>Jan Gawlas, <i>Kontrapunkt</i>. Kraków 1964</p> <p>Kazimierz Sikorski, <i>Kontrapunkt</i> T. 3. <i>Fuga</i>. Kraków 1957</p> <p>Thomas Benjamin, <i>The Craft of Modal Counterpoint</i>. New York 2005</p> <p>Thomas Benjamin, <i>Counterpoint in the Style of J.S. Bach</i>. New York 1986</p>		
Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się	Sposoby weryfikacji		
	Zaliczenie bez oceny	Zaliczenie z oceną	Egzamin
	semestr	semestr 1-3	semestr 4
	Kryteria oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się		
	% zrealizowanych treści programowych		
	F	do 39 %	
	E	od 40% do 51 %	
D	od 52% do 63%		

	C	od 64% do 75%
	C+	od 76% do 83%
	B	od 84% do 95%
	A	od 96%
Warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu (w tym uzyskanie zaliczenia w sesji poprawkowej)	<p>Podstawowy wymóg stanowią obecności na zajęciach (powyżej dwóch nieobecności wymagane jest usprawiedliwienie, zaświadczenie lekarskie)</p> <p>SEMESTR 1. Zaliczenie z oceną (sesja):</p> <ul style="list-style-type: none"> - przedstawienie skomponowanych w trakcie semestru zadań: 8 melodii cantus firmus w różnych tonach; szereg ćwiczeń 2-, 3-głosowych we wszystkich gatunkach (faktura chóralna); 4-głosowy motet przeimitowany (stile antico) - odpowiedź na pytania dotyczące zagadnień omawianych podczas zajęć <p>SEMESTR 2. Zaliczenie z oceną (sesja):</p> <ul style="list-style-type: none"> - przedstawienie skomponowanych w trakcie semestru zadań: szereg ćwiczeń 4-głosowych we wszystkich gatunkach (faktura chóralna); figuracyjna część sonaty da chiesa senza basso accompagnato (vno lub vc); inwencja dwugłosowa (klawesyn/fortepian); jedna część sonaty a due (fl lub vno, b.c.) z realizacją partii basso continuo - odpowiedź na pytania dotyczące zagadnień omawianych podczas zajęć <p>SEMESTR 3. Zaliczenie z oceną (sesja):</p> <ul style="list-style-type: none"> - przedstawienie skomponowanych w trakcie semestru zadań: 3 kanony [2- i 3- głosowy instrumentalny w ruchu prostym i innej zaawansowanej technice (inwersja, augmentacja, rak), 4-głosowy kanon wokalny z tekstem (kanon towarzyski)]; 8 tematów do fug (różne tonacje i typy); fuga 2-głosowa na klawesyn/fortepian; fuga 3-głosowa w obsadzie kameralnej [2 vni, b.c.] (fugowana część sonaty triowej) z zastosowaniem stretta - odpowiedź na pytania dotyczące zagadnień omawianych podczas zajęć <p>SEMESTR 4. Egzamin – część pisemna (sesja):</p> <ul style="list-style-type: none"> - definicja wybranych figur muzyczno-retorycznych - [tylko TM] teoria formy arii da capo wg Matthesona (<i>Der vollkommene Capellmeister</i>) - analiz wybranej arii J.S. Bacha (afekt, forma, figury muzyczno-retoryczne) <p>Egzamin – część ustna (sesja):</p> <ul style="list-style-type: none"> - omówienie egzaminu pisemnego - przedstawienie skomponowanych w trakcie semestru zadań: 4-głosowa fuga na organy (z zastosowaniem nuty pedałowej); 4-głosowa fuga chóralna z tekstem (z wykorzystaniem figur muzyczno-retorycznych); [tylko K] fuga wielotematowa (obsada do wyboru, 3 lub 4 głosy) - odpowiedź na pytania z zakresu <i>Kunst der Fuge</i> J.S. Bacha (historia, budowa, techniki kontrapunktyczne) <p>Sesje poprawkowe opierają się na powyższych wymaganiach</p>	
Podpis		